

ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน
ฉบับที่ ๕๖

ว่าด้วยการขอ การออก การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตผลิต
และสิทธิของผู้รับใบอนุญาตผลิต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๘๗ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการการบินพลเรือนโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกข้อบังคับว่าด้วยการขอ การออก การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตผลิตและสิทธิของผู้รับใบอนุญาตผลิตไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน ฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการรับรองการผลิตและการควบคุมการผลิตบริษัทของอากาศยาน

ข้อ ๒ ในข้อบังคับนี้

"บริษัท" หมายความว่า ส่วนประกอบของอากาศยานที่มีการกำหนดมาตรฐานตามประกาศกรมการบินพาณิชย์ เรื่องข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของบริษัท (TECHNICAL STANDARD ORDER - TSO)

ข้อ ๓ ผู้ผลิตบริษัทที่ประสงค์จะได้รับใบอนุญาตผลิต (PRODUCTION AUTHORIZATION) ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ของกรมการบินพาณิชย์ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ เอกสารแสดงความเป็นนิติบุคคล ขอบวัตถุประสงค์ และผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลผู้ผลิต

๓.๒ เอกสารแสดงการเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ออกให้กับบริษัทอากาศยานที่ยื่นคำขอใบอนุญาตผลิต

๓.๓ ขอบเขตของการผลิตและสถานที่ผลิต

๓.๔ แบบและข้อมูลทางเทคนิค (DESIGN) ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของบริษัทที่กรรมการบินพาณิชย์กำหนด พร้อมทั้งเอกสารแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิในแบบดังกล่าวหรือบริษัทนั้นปลอดจากลิขสิทธิ์

๓.๕ เอกสารแสดงรายละเอียดของระบบควบคุมคุณภาพดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ เอกสารแสดงขอบข่ายความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของหน่วยควบคุมคุณภาพ (QUALITY CONTROL ORGANIZATION) พร้อมทั้งแผนภูมิแสดงสายการปฏิบัติงานของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารและกับหน่วยงานอื่นในองค์กรของผู้ผลิต

๓.๕.๒ เอกสารแสดงรายละเอียดของขั้นตอนที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของวัตถุดิบ (RAW MATERIALS) ชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ที่ผู้ขอใบอนุญาตผลิตได้มาจากแหล่งอื่นเพื่อนำมาใช้ในการผลิต รวมถึงวิธีดำเนินการเพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพของชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ที่ไม่สามารถตรวจสอบเพื่อยืนยันคุณภาพได้ในขณะส่งมอบให้แก่ผู้ผลิต

๓.๕.๓ เอกสารแสดงรายละเอียดของขั้นตอนการตรวจสอบในระหว่างการผลิต และการตรวจสอบบริษัททั้งที่เป็นชิ้นส่วนซึ่งยังไม่ได้ประกอบและประกอบแล้วรวมทั้งกระบวนการ (PROCESS) ที่ใช้ในการผลิตและขั้นตอนในการทดสอบครั้งสุดท้าย (FINAL TEST) ของบริษัทที่ผลิตสำเร็จแล้ว

๓.๕.๔ เอกสารแสดงโครงสร้างของระบบการตรวจทบทวนวัสดุ รวมทั้งวิธีการบันทึกข้อคัดค้านใจของคณะกรรมการตรวจทบทวนและวิธีการกำจัดชิ้นส่วนที่ไม่ได้มาตรฐาน

๓.๕.๕ เอกสารแสดงโครงสร้างของระบบการแจ้งให้ผู้ตรวจสอบของผู้ผลิตทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องเกี่ยวกับแบบทางวิศวกรรม ข้อกำหนด และขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพ

๓.๕.๖ เอกสารแสดงที่ตั้งและประเภทของจุดตรวจ

๓.๕.๗ เอกสารแสดงการมอบอำนาจการตรวจสอบคุณภาพให้กับผู้อื่น (ถ้ามี)

๓.๖ คู่มือการใช้งานและคู่มือการตรวจซ่อมและบำรุงรักษาเพื่อให้บริษัทที่ขอใบอนุญาตผลิตคงไว้ซึ่งความสมควรเดินอากาศตลอดการใช้งาน

๓.๗ เอกสารยืนยัน (CONFORMITY) ว่าผู้ขอรับใบอนุญาตผลิตได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ และบริษัทที่ขอใบอนุญาตผลิตได้มาตรฐานตามข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของบริษัทที่กรรมการบินพาณิชย์กำหนดและใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตผลิต

๓.๘ เอกสารหลักฐานอื่นตามที่กรมการbinพาณิชย์เห็นสมควร

ข้อ ๔ ผู้ผลิตบริษัทต้องยินยอมให้กรมการbinพาณิชย์เข้าตรวจสอบในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพื่อการประเมินผลในการพิจารณาออกใบอนุญาตผลิตและเพื่อการตรวจสอบการคงไว้ซึ่งมาตรฐานในการผลิตภายหลังได้รับใบอนุญาตแล้ว โดยต้องชี้แจงแสดงเหตุผลข้อเท็จจริงหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของกรมการbinพาณิชย์ตามสมควร

๔.๑ ตรวจสอบบริษัทที่ผลิตรวมทั้งวัสดุที่ใช้ในการผลิตเพื่อการอนุญาตและเพื่อการตรวจสอบการคงไว้ซึ่งมาตรฐานของบริษัทตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตผลิต

๔.๒ ตรวจสอบระบบควบคุมคุณภาพ

๔.๓ สังเกตการณ์การตรวจสอบและทดสอบในระหว่างการผลิต

๔.๔ ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต

๔.๕ ตรวจสอบแบบและข้อมูลทางเทคนิคที่ใช้ในการผลิต ตลอดจนประวัติของบริษัทที่ได้ผลิตไปแล้ว

ข้อ ๕ กรมการbinพาณิชย์จะออกใบอนุญาตผลิตและบันทึกข้อจำกัดการผลิตแบบท้ายใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเมื่อได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและเข้าตรวจสอบระบบการผลิตและได้ทำการประเมินผลแล้ว เห็นว่า แบบและข้อมูลทางเทคนิค กระบวนการผลิตบริษัทและระบบการควบคุมคุณภาพได้มาตรฐานตามข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศที่เกี่ยวข้องที่กรมการbinพาณิชย์กำหนดและใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตผลิต ทั้งนี้ กรมการbinพาณิชย์อาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติมข้อจำกัดการผลิตได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๖ ผู้รับใบอนุญาตผลิตผู้ใดประสงค์จะขอใบแทนใบอนุญาตซึ่งสูญหายหรือถูกทำลายหรือชำรุดลบเลือนในสาระสำคัญ ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ของกรมการbinพาณิชย์และในกรณีชำรุดลบเลือนในสาระสำคัญให้แนบใบอนุญาตนั้นมาด้วย

ในการพิจารณาและดำเนินการเพื่อออกใบแทนใบอนุญาต หากกรมการbinพาณิชย์เห็นสมควรจะเรียกเอกสารหลักฐานอื่นเพื่อประกอบการพิจารณาก็ให้ทำได้

ข้อ ๗ ใบอนุญาตผลิตให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตแต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ข้อ ๘ ผู้รับใบอนุญาตผลิตจะโอนสิทธิตามใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นไม่ได้

ข้อ ๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตจากกรมการบินพาณิชย์แล้ว ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๙.๑ ทำการผลิตบริษัทได้เฉพาะบริษัทที่ระบุไว้ในใบอนุญาตผลิตและบันทึกข้อกำหนดการผลิตและต้องผลิตให้เป็นไปตามแบบและข้อมูลทางเทคนิครวมทั้งข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของบริษัทนั้น ๆ ตามที่กรมการบินพาณิชย์กำหนด ณ สถานที่ผลิตที่ระบุไว้ในใบอนุญาตผลิต

๙.๒ ทำเครื่องหมาย (MARKING) ซึ่งคงทนถาวร อ่านง่าย เห็นเด่นชัด เป็นภาษาอังกฤษลงบนบริษัท โดยแสดงรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๙.๒.๑ ชื่อและสถานที่ผลิต

๙.๒.๒ ชื่อ (NAME) แบบ (TYPE) รุ่น (MODEL) หรือหมายเลขกำกับ (PART NUMBER) ของบริษัท

๙.๒.๓ หมายเลขชุด (SERIAL NUMBER) และ/หรือวัน เดือน ปี ที่ผลิต

๙.๒.๔ หมายเลขอ้างอิงของมาตรฐานทางเทคนิคที่ใช้ผลิต

๙.๒.๕ หมายเลขอ้างอิงของใบอนุญาตผลิต

๙.๒.๖ เครื่องหมายมาตรฐานอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

ในกรณีที่ไม่สามารถทำเครื่องหมายลงบนบริษัทได้ ให้ทำเครื่องหมาย ลงบนบรรจุภัณฑ์หรือโดยวิธีการอื่นที่กรมการบินพาณิชย์เห็นชอบ

๙.๓ ออกใบรับรองความสมควรเดินอากาศซึ่งระบุหมายเลขอ้างอิงของมาตรฐานทางเทคนิคตามข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศที่ใช้ผลิตควบคู่ไปกับบริษัทที่ผลิตตามหลักเกณฑ์ที่กรมการบินพาณิชย์กำหนด โดยผู้ที่ลงนามในใบรับรองความสมควรเดินอากาศจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ผลิตที่กรมการบินพาณิชย์แต่งตั้ง

๙.๔ เก็บรักษาแบบและข้อมูลทางเทคนิคที่ใช้ในการผลิตบริษัทให้ทันสมัยตลอดระยะเวลาการผลิตและเก็บรักษาบันทึกการตรวจพินิจและทดสอบ (INSPECTION RECORDS AND TEST RECORDS) ของบริษัทรวมทั้งวัสดุที่ใช้ในการผลิตไปแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๕.๕ ทำการทดสอบตรวจสอบและรักษาระบบการควบคุมคุณภาพให้เพียงพอ เพื่อประกันว่า บริษัทที่ผลิตเป็นไปตามข้อมูลทางเทคนิคที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและอยู่ในสภาพที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างปลอดภัย

๕.๖ ส่งมอบแบบและข้อมูลทางเทคนิคให้กรรมการบินพาณิชย์เมื่อยกเลิกการผลิตตามแบบและข้อมูลทางเทคนิคนั้น ๆ

ข้อ ๑๐ หากผู้รับใบอนุญาตผลิตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงแบบและข้อมูลทางเทคนิคที่ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นผลให้ต้องดำเนินการตรวจสอบว่าเป็นไปตามข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของบริษัทที่กรรมการบินพาณิชย์กำหนดหรือไม่ (MAJOR CHANGES) ให้ยื่นคำขอตาม ข้อ ๓

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตผลิตเปลี่ยนแปลงแบบและข้อมูลทางเทคนิคที่ได้รับอนุญาตซึ่งไม่ใช่สาระสำคัญตาม ข้อ ๑๐ (MINOR CHANGES) หรือเปลี่ยนแปลงการจัดองค์กร การจัดสถานที่ผลิต การผลิต การตรวจสอบ หรือการควบคุมคุณภาพจากที่ได้รับความเห็นชอบไว้แล้ว ให้แจ้งกรรมการบินพาณิชย์ทราบพร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ กรรมการบินพาณิชย์อาจสั่งให้มีการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทที่ผลิตได้มาตรฐานตามข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศที่กรรมการบินพาณิชย์กำหนดและสามารถนำไปใช้งานได้ อย่างปลอดภัยได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ปรากฏเหตุขัดข้องหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับบริษัทที่ผลิตตามใบอนุญาตผลิต ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑๒.๑ รายงานเหตุขัดข้องหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับบริษัทในระหว่างการผลิตโดยระบุแบบบริษัทและหมายเลข พร้อมทั้งรายละเอียดในการแก้ไขเหตุขัดข้องหรือข้อบกพร่องดังกล่าวให้กรรมการบินพาณิชย์ทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาพบเหตุขัดข้องหรือข้อบกพร่องนั้น

๑๒.๒ หากกรรมการบินพาณิชย์พิจารณาเห็นว่า บริษัทไม่ปลอดภัยที่จะใช้กับอากาศยาน เนื่องจากความบกพร่องในการผลิตหรือการออกแบบ กรรมการบินพาณิชย์มีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิตทำการสอบสวนและรายงานให้กรรมการบินพาณิชย์ทราบตามรายการและระยะเวลาที่กำหนด

๑๒.๓ หากกรรมการบินพาณิชย์พิจารณาเห็นว่า จะต้องมีการแก้ไขเหตุขัดข้องหรือข้อบกพร่องกับบริษัทที่ผลิตไปแล้ว ผู้ผลิตต้องเสนอข้อมูลที่จำเป็นให้กรรมการ

บินพาณิชย์เพื่อพิจารณาประกอบการออกคำสั่งเกี่ยวกับความสมควรเดินอากาศหรือดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

ข้อ ๑๓ ผู้รับใบอนุญาตผลิตที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ของกรมการบินพาณิชย์ก่อนวันที่ใบอนุญาตหมดอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

ให้กรมการบินพาณิชย์พิจารณาดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตให้เมื่อได้ตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตคงไว้ซึ่งมาตรฐานในการดำเนินการตามข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศที่กรมการบินพาณิชย์กำหนด ในการพิจารณาและดำเนินการดังกล่าวนี้ หากกรมการบินพาณิชย์เห็นสมควรจะเรียกเอกสารหลักฐานใดเพื่อประกอบการพิจารณาก็ให้ทำได้

การต่ออายุใบอนุญาตผลิตตามวรรคแรก เมื่อผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้ยื่นคำขอแล้ว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาต จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาต

ข้อ ๑๔ กรมการบินพาณิชย์จะพิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผลิตตามความร้ายแรงของการกระทำความผิด หากปรากฏว่า ผู้รับใบอนุญาต

(๑) ไม่รักษามาตรฐานในการผลิตตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่คงไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ตามที่ได้รับอนุญาต

(๒) ผลิตบริภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

(๓) ไม่ยินยอม ไม่ชี้แจง หรือไม่อำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่

กรมการบินพาณิชย์เข้าตรวจสอบตาม ข้อ ๔

(๔) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรมการบินพาณิชย์

(๕) แสดงเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จหรือแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จต่อกรมการบินพาณิชย์ในการยื่นขอใบอนุญาต

(๖) ปลอมแปลงประวัติและบันทึกที่ต้องเก็บรักษาหรือเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ซึ่งใช้สิทธิภายใต้ใบอนุญาตผลิต

(๗) ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ หรือข้อจำกัด หรือเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตผลิต

ข้อ ๑๕ ให้ใบอนุญาตผลิตเป็นอันใช้ไม่ได้เมื่อผู้รับใบอนุญาต

๑๕.๑ ขาดคุณสมบัติความเป็นนิติบุคคล

๑๕.๒ เลิกกิจการตามที่ได้รับอนุญาต

๑๕.๓ ย้ายสถานที่ผลิต

ข้อ ๑๖ ใบอนุญาตผลิตให้เป็นไปตามแบบทำยข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๗ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประธานคณะกรรมการการบินพลเรือน

(๑๑๘ ร.จ. ฉบับประกาศทั่วไป ตอนพิเศษ ๑๑๖ ง ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๔)